

Esikoululuokka on lastasi varten

ESITE ESIKOULULUOKASTA

Skolverket

Lapsesi aloittaa esikoululuokan

Tämä esite antaa sinulle tietoa esikoululuokasta ja sen tehtävästä.

SINÄ OLET TÄRKEÄ

Sinä olet lähimpänä omaa lastasi. Siksi sinun mielipiteillääsi on merkitystä esikoululuokalle. Kertomalla oman mielipiteesi autat henkilökuntaa ottamaan huomioon juuri sinun lapsesi tarpeet.

Voidaksesi olla mukana vaikuttamassa sinun on tiedettävä, miten esikoululuokan tulisi toimia.

Matkalla kohti samaa tavoitetta

Esikoululuokkaa koskevat määräykset ovat osin koululaissa ja osin opetussuunnitelmassa.

Koululain yhdeksäs luku käsittelee esikoululuokkaa. Siinä mainitaan muun muassa, että esikoululuokan on edistettävä oppilaiden kehitystä ja oppimista ja valmistettava heitä opetuksen seuraavaan vaiheeseen. Opetuksen esikoululuokalla on oltava maksutonta, mutta yksittäisistä seikoista voi aiheutua oppilaalle mitättömiä kustannuksia. Esikoululuokka käsittää vähintään 525 tuntia ja se suoritetaan yhden, syys- ja kevätlukukauden käsittävän lukuvuoden aikana.

OPETUSSUUNNITELMA

Hallitus on vahvistanut uuden peruskoulun, esikoululuokan ja iltapäiväkerhotoiminnan kattavan opetussuunnitelman. Opetussuunnitelma astui voimaan syyslukukauden 2011 alusta.

Erityiskoululla ja saamelaiskoululla on omat opetussuunnitelmansa, joiden sisältö noudattaa pääasiallisesti peruskoulun opetussuunnitelmaa. Lapset voivat käydä esikoululuokkaa myös erityiskouluissa ja saamelaiskouluissa.

Myös erityisperuskoululla on oma opetussuunnitelmansa, jonka sisältö noudattaa pääasiallisesti peruskoulun opetussuunnitelmaa. Erityisperuskoulun opetussuunnitelma ei kuitenkaan käsitä esikoululuokkaa.

Kaksi ensimmäistä osaa – 'Koulun arvomaailma ja tehtävät' sekä 'Opetuksen yleiset tavoitteet ja suuntaviivat' – koskevat esikoululuokkaa ja iltapäiväkerhotoimintaa. Opetussuunnitelman kolmas osa – 'Kouluaineiden kurssisuunnitelmat' – ei sitä vastoin koske esikoululuokkaa eikä iltapäiväkerhotoimintaa, koska niiden opetus ei koostu oppitunneista eikä aineopetuksesta. Kun luet opetussuunnitelman kaksi ensimmäistä osaa saat tietää, mitä odotuksia ja vaatimuksia voit asettaa esikoulululle. Kaikkien esikoululuokkien on noudatettava opetussuunnitelmaa.

OIKEUS ESIKOULULUOKKAAN

Kaikilla lapsilla Ruotsissa on oikeus käydä esikoululuokkaa sen vuoden syyslukukauden alusta lähtien, kun he täyttävät kuusi vuotta. Kunta, jossa asutte, on velvollinen tarjoamaan lapsellesi paikan. Sinulle ja lapsellesi esikoululuokka on sitä vastoin vapaaehtoinen. Lapsi voidaan ottaa vastaan aikaisemmin kuin sinä vuonna, jolloin hän täyttää kuusi vuotta, mikä antaa mahdollisuudet joustavaan lähtöön. Kouluvelvollisuus ei siis koske esikoululuokkaa.

Esikoululuokat ovat kunnallisia, valtiollisia ja yksityisiä. Kunnallisista esikoululuokista vastaa poliittisesti valittu lautakunta. Yksityisistä esikoululuokista vastaa johtokunta. Erityiskoulun tai saamelaiskoulun esikoululuokat ovat valtiollisia.

Askel kerrallaan elinikäisessä oppimisessa

Esikoululuokassa esikoulun ja koulun työtapoja ja menetelmiä voidaan yhdistää. Se on yksi esikoululuokan tarkoituksista ja se antaa esikoululuokalle sille ominaisen luonteen. Siinä yhdistyvät kaksi toimintoa, joilla on sekä yhtäläisyyksiä että eroja ja jotka kohtaavat ja muodostavat kolmannen – toiminnon, joka lapsen näkökulmasta katsoen yhdistää kahden maailman parhaat puolet. Voidaan sanoa, että esikoululuokka on silta esikoulun ja koulun välissä.

Esikoululuokan perustan on oltava demokraattinen. Se merkitsee suurelta osin sitä, että henkilökunta luo avoimen ja demokraattisen ilmapiirin, jossa jokainen oppilas saa kokea omansa ja muiden arvon.

Esikoululuokan on edistettävä kaikkien oppilaiden kehitystä ja oppimista ja valmistettava heitä opetuksen seuraavaan vaiheeseen sekä edistettävä heidän tasapainoista kehitystään. Leikki, luova toiminta ja tarkastelu ovat koulutuksen tärkeitä osia, ja oppilaiden pyrkimykset ja uteliaisuus on käytettävä hyödyksi. Lähtökohtana on, että kehitystä ja oppimista tapahtuu jatkuvasti ja kaikissa yhteyksissä.

Esikoululuokan opetuksen tulee antaa oppilaille mahdollisuus kehittyä opetussuunnitelman toisen osan yleistavoitteiden suuntaisesti. Nämä tavoitteet koskevat koko peruskoulu-aikaa, eikä niitä siis ole saavutettu kun aika esikoululuokalla on ohi, mutta toiminta esikoululuokalla voi osaltaan vaikuttaa monin tavoin siihen, että oppilaat kehittyvät niiden suuntaisesti. Muutamia esimerkkejä tällaisista tavoitteista ovat, että jokainen oppilas käytyään peruskoulun:

- kunnioittaa toisten ihmisten omaa itseisarvoa,
- osaa käyttää ruotsin kieltä puheessa ja kirjoituksessa rikkaalla ja vivahteikkaalla tavalla,
- osaa käyttää matemaattista ajattelua jatko-opinnoissa ja päivittäisessä elämässä, ja
- ottaa henkilökohtaista vastuuta opinnoistaan ja työympäristöstään.

Jokainen esikoululuokka on ainutlaatuinen

Opetussuunnitelmien tulee taata kaikille oppilaille samnarvoisen koulutuksen samantarvoinen koulutus esikoululuokalla riippumatta siitä, missä he asuvat. Sen sijaan työskentelytavat voivat olla erilaisia eri esikoululuokilla. Se, mikä sopii yhdelle esikoululuokalle, ei ehkä toimi toisella. Toiminta on sopeutettava oppilaiden mukaan, eikä yksikään oppilasryhmä ole toisen kaltainen.

Kunnalla, valtiolla tai yksityisen esikoululuokan johtokunnalla on perimmäinen vastuu esikoululuokasta. Voit kääntyä näiden tahojen puoleen, jos syntyy ongelmia, joita sinä ja henkilökunta tai rehtori ette voi itse ratkaista.

Yhteistyö kodin kanssa

Opetussuunnitelmassa todetaan, että esikoululuokan opettajilla on toimia yhteistyössä kanssasi ja kertoa sinulle säännöllisesti lapsesi tilanteesta koulussa, hänen viihtyvyydestään ja osaamisensa kehittymisestä ja pitää itsensä ajan tasalla lapsesi henkilökohtaisesta tilanteesta.

Se voi tapahtua monella eri tavalla: viikoittaisin kirjein, vanhempainilloin tai muutoin, mutta myös mahdollisuutena keskustella tavallisena arkipäivänä. Voit aina pyytää tietoa tai muulla tavoin osoittaa kiinnostusta lapsesi ja esikoululuokan toimintaan. Voit myös kertoa, jos on tapahtunut jotain erityistä, mistä henkilökunnan olisi hyvä tietää.

Koululain mukaan sinun, lapsesi ja lapsesi opettajan pitää vähintään kerran lukuvuodessa järjestää lapsesi kehitystä ja oppimista koskeva kehityskeskustelu. Opetussuunnitelman tulee olla keskustelun tukena.

Vill du läsa hela läroplanen?

Läroplanen bör finnas i alla förskoleklasser. Du kan beställa eller ladda ned läroplanen på Skolverkets webbplats www.skolverket.se.

ISBN: 978-91-87115-45-5
Graafinen muotoilu: AB Typoform
Valokuvat: Michael McLain
Skolverket 2012

Skolverket